

BIULETYN SAMORZĄDOWY

Gminy Bystra-Sidzina

bezpłatny miesięcznik

www.bystra-sidzina.pl

Nr 11(127) listopad 2022, ISSN 2353-3803

nakład 1 000 egz.

W numerze m.in.:

Święto Niepodległości w gminie Bystra-Sidzina

Po raz kolejny mieszkańcy naszej gminy dołączyli do akcji "Niepodległa do hymnu", odśpiewując hymn państwowy - Mazurka Dąbrowskiego, podczas uroczystości odpustowych w Bystrej Podhalańskiej oraz na terenie Skansenu - Muzeum Kultury Ludowej, podczas III Rodzinnego Rajdu Rowerowego.

Więcej na str. 6

„Kuchenne historie”

Zakończył się projekt realizowany przez grupę nieformalną „Poszukiwacze zaginionych smaków”, w ramach którego przeprowadzono szereg kulinarnych działań.

Więcej na str. 10-11

Nowy sprzęt dla OSP

Dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym, jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Bystrej Podhalańskiej wzbogaciła się o potrzebny, nowy sprzęt.

Więcej na str. 7-8

Stypendia dla najlepszych

Podczas XLI sesji Rady Gminy, uczniowie i studenci odebrali z rąk wóta gminy, Stanisława Tempki, stypendia naukowe.

Więcej na str. 5

Preferencyjny zakup paliwa stałego

Osoby, które otrzymały zaświadczenie z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, dotyczące preferencyjnego zakupu paliwa stałego dla gospodarstw domowych, mogą dokonywać zakupu węgla na składzie NIWA s.j. w Osielcu.

Więcej na str. 7

Informacja Wójta Gminy Bystra-Sidzina o podejmowanych decyzjach w okresie od 1 listopada 2022 r. do 30 listopada 2022 r.

W wymienionym okresie oprócz zarządzeń w sprawie zmiany w planie finansowym Gminy Bystra-Sidzina na 2022 rok oraz w sprawie zmian w budżecie Gminy Bystra-Sidzina na 2022 r. wójt wydał zarządzenie w sprawie upoważnienia kierownika GOPS do prowadzenia postępowań w sprawach wypłaty dodatku elektrycznego dla gospodarstw domowych.

W wymienionym okresie wójt zawarł następujące umowy:

1. na rozbudowę II etapu sieci elektroenergetycznej oświetleniowej w Bystrej Podhalańskiej i w Sidzinie, zawarta z Zakładem Instalatorstwa Elektrycznego Karol Synowczyński,

2. na świadczenie usług w ramach zimowego utrzymania dróg gminnych na terenie gminy Bystra-Sidzina w sezonie zimowym 2022/2023, zawarta z SKR w Jordanowie,

3. na świadczenie usług monitoringu dla 1 pojazdu wykorzystywanego do zimowego utrzymania dróg na terenie Gminy Bystra-Sidzina, zawarta z firmą GEOTIK Sp. z o.o. z Warszawy

4. na zlecenie świadczenia usług polegających na sprzątaniu pomieszczeń biurowych Urzędu Gminy w Bystrej Podhalańskiej, zawarta z osobą fizyczną,

5. w sprawie zwrotu kosztów dowozu dzieci do przedszkola, zawarta z osobą fizyczną,

6. na nieodpłatne użyczenie części działek 19/1 oraz 19/2 położonych w Sidzinie zawarta z Parafią Rzymskokatolicką w Sidzinie,

7. na roboty budowlane, polegające na remoncie alejki na cmentarzu w Sidzinie, zawarta z firmą Kombud - Franciszek Kowalczyk.

8. zlecenie na pełnienie nadzoru inwestorskiego w trakcie realizacji zadania rozbudowy sieci elektroenergetycznej oświetleniowej w Bystrej Podhalańskiej i Sidzinie (II etap), zawarta z firmą Elektryczno-Projektowo-Wykonawczą NIKIEL z Suchej Beskidzkiej,

9. na wynajem sali lekcyjnej w budynku Przedszkola Publicznego w Bystrej Podhalańskiej na potrzeby zajęć, zawarta z Sunny School z Jordanowa,

10. dwie umowy na dofinansowanie wymiany niskowydajnego i nieekologicznego kotła na paliwa stałe na nowoczesny kocioł, zawarta z osobą fizyczną,

11. na zakup licencji do obsługi zamówień publicznych i szkolenie pracownika, zawarta z firmą L.T.C. sp. z o.o. z Wielunia. (A.N.)

Relacja z XL i XLI sesji Rady Gminy Bystra-Sidzina.

XL sesja Rady Gminy Bystra-Sidzina odbyła się w dniu 4 listopada 2022 r. Zwołana została na wniosek wójta gminy w związku z wpłynięciem środków z budżetu państwa na dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła, oraz koniecznością wprowadzenia stosownych zmian budżetowych. Podczas obrad podjęta została uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Bystra-Sidzina na rok 2022, w której plan dochodów budżetu Gminy Bystra-Sidzina oraz plan wydatków zwiększono o kwotę 988.380,00 zł, na wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła oraz koszty obsługi tego zadania.

W dalszej części obrad poruszono temat pisma Przewodniczącego Sejmiku Województwa Małopolskiego zawierającego uchwałę w sprawie rozpatrzenia petycji Rady Gminy Bystra-Sidzina, zawierającej postulat podjęcia zmian w uchwale nr XXXII/542/17 w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalania paliw. Złożona petycja została odrzucona. Po debacie Sejmiku Województwa Małopolskiego wydłużony został terminu obowiązków

wymiany starych, nieekologicznych pieców do końca kwietnia 2024 roku.

XLI sesja Rady Gminy Bystra-Sidzina odbyła się w dniu 24 listopada 2022 r. Podczas posiedzenia wręczone zostały stypendia wójta gminy dla najzdolniejszych uczniów i studentów z terenu gminy. W dalszej części obrad podjęto uchwały w sprawach:

- zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bystra-Sidzina

W podjętej uchwale dokonana zmian w zakresie roku 2022, gdzie dochody budżetu zwiększono o kwotę 1.082.670,77 zł; wydatki budżetu zmniejszono o kwotę 1.074.413,86 zł, a deficyt budżetu oraz przychody budżetu zmniejszono o kwotę 2.157.084,63 zł. W zakresie roku 2024 dochody budżetu zmniejszono o kwotę 3.407.800,00 zł, wydatki budżetu zwiększono o kwotę 810.718,00 zł, a deficyt budżetu oraz przychody budżetu zwiększono o kwotę 4.218.518,00 zł.

W wykazie przedsięwzięć Gminy Bystra-Sidzina wprowadzono przedsięwzięcie „Transport dzieci niepełnosprawnych z terenu Gminy Bystra-Sidzina do Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Juszczynie oraz do Specjalnego Ośrodka Szkolno-

Wychowawczego w Makowie Podhalańskim” realizowane w 2023 roku o łącznych nakładach finansowych, z limitem wydatków oraz z limitem zobowiązań w wysokości 190.000,00 zł. Zrezygnowano z realizacji przedsięwzięcia „Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na budowę budynku Przedszkola Publicznego w Sidzinie” w latach 2022-2023, gdyż zadanie planowane jest na 2023 rok. Zrezygnowano z realizacji przedsięwzięcia „Budowa skateparku, paumtracka wraz z elementami małej architektury oraz niezbędną infrastrukturą techniczną” w latach 2023-2024. Natomiast w przedsięwzięciu „Obniżenie niskiej emisji w Gminie Bystra-Sidzina poprzez przebudowę kotłowni węglowej na biomasową opalaną zrębkami drzewnymi” w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych realizowanym w latach 2022-2023 limit wydatków z roku 2022 w wysokości 500.000,00 zł przeniesiono na rok 2023 i łącznie będzie wynosił 1.300.000,00 zł. W przedsięwzięciu „Budowa placu sportowo-rekreacyjnego w Bystrej Podhalańskiej – skatepark wraz z elementami małej architektury oraz instalacją elektryczną” realizowanym w 2023 roku zwiększono łączne nakłady finansowe, limit wydatków oraz limit zobowiązań o kwotę 1.822.584,59 zł.

- zmian w budżecie Gminy Bystra-Sidzina na 2022 rok.

W podjętej uchwale plan dochodów budżetu Gminy Bystra-Sidzina na 2022 rok zmniejszono o kwotę 142.491,03 zł, z tego: w rozdziale 60014 zmniejszono dochody majątkowe o kwotę 209.700,00 zł z tytułu dotacji celowej z Powiatu Suskiego na dofinansowanie budowy chodnika wraz z oświetleniem w ciągu drogi powiatowej 1677K w miejscowości Sidzina; w rozdziale 80148 zwiększono dochody bieżące o kwotę 44.000,00 zł z tytułu opłat za korzystanie z wyżywienia, w związku z wnioskami Dyrektora Przedszkola Publicznego w Sidzinie o kwotę 30.000,00 zł i Dyrektora Szkoły Podstawowej w Sidzinie o kwotę 14.000,00 zł. W rozdziale 85395 zwiększono dochody bieżące o kwotę 13.208,97 zł z tytułu dodatków dla podmiotów wrażliwych na inne źródła ciepła wraz z kosztami obsługi. W rozdziale 90095 wprowadzono dochody bieżące w kwocie 10.000,00 zł z tytułu nagrody finansowej dla Przedszkola Publicznego w Bystrej Podhalańskiej za udział w Konkursie „#ekoLIDERZY 2022 województwa małopolskiego” organizowanym przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Plan wydatków budżetu Gminy Bystra-Sidzina na 2022 rok zmniejszono o kwotę 2.299.575,66 zł, z tego: w rozdziale 60014 zmniejszono wydatki majątkowe na budowę chodnika wraz z oświetleniem w ciągu drogi powiatowej 1677K w miejscowości Sidzina o kwotę 310.285,14 zł; w rozdziale 60017 zmniejszono wydatki majątkowe o kwotę 47.000,00 zł w związku z brakiem możliwości wykonania drogi wewnętrznej wraz utwardzeniem terenu w Sidzinie; w rozdziale 70005

zmniejszono wydatki majątkowe na przebudowę kotłowni węglowej na biomasową opalaną zrębkami drzewnymi o kwotę 81.401,65 zł w związku z realizacją zadania w roku następnym; w rozdziale 75023 zmniejszono wydatki majątkowe o kwotę 12.966,32 zł z tytułu środków pozostałych po wykonaniu windy przy wejściu do urzędu gminy oraz zakupu i montażu centrali telefonicznej; w rozdziale 80104, na wniosek Dyrektora Przedszkola Publicznego w Bystrej Podhalańskiej, zmniejszono wydatki bieżące o kwotę 2.400,00 zł, którą przeniesiono do rozdziału 85404; w rozdziale 80148 zwiększone zostały wydatki bieżące o kwotę 44.000,00 zł na zakup artykułów żywnościowych. W rozdziale 85395 zwiększono wydatki bieżące o kwotę 13.208,97 zł z przeznaczeniem na wypłatę dodatków dla podmiotów wrażliwych na inne źródła ciepła oraz koszty obsługi tego zadania. W rozdziale 85404 na wniosek Dyrektora Przedszkola Publicznego w Bystrej Podhalańskiej zwiększono wydatki bieżące o kwotę 2.400,00 zł w związku ze zwiększoną liczbą zajęć wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, zgodnie z wydanymi orzeczeniami poradni; w rozdziale 90015 zmniejszono wydatki majątkowe o kwotę 152.974,90 zł z tytułu środków pozostałych po realizacji zadań związanych z rozbudową oświetlenia ulicznego w Bystrej Podhalańskiej i w Sidzinie; w rozdziale 90026 zmniejszono wydatki majątkowe o kwotę 12.449,62 zł z tytułu środków pozostałych w ramach realizacji budowy Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Sidzinie; w rozdziale 90095 zwiększano wydatki bieżące o kwotę 10.000,00 zł na przedsięwzięcia z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w ramach nagrody finansowej dla Przedszkola Publicznego w Bystrej Podhalańskiej za udział w Konkursie „#ekoLIDERZY 2022; w rozdziale 92601 zmniejszone zostały wydatki majątkowe o kwotę 1.749.707,00 zł w związku z przeniesieniem realizacji budowy placu sportowo-rekreacyjnego w Bystrej Podhalańskiej na 2023 rok.

Plan przychodów budżetu Gminy Bystra-Sidzina zmniejszono o kwotę 2.157.084,63 zł, z tytułu przychodów z niewykorzystanych z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

- uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bystra-Sidzina, dla działek w obrębie Bystra Podhalańska,

Podjęte w uchwale zmiany dotyczą działek zlokalizowanych w Bystrej Podhalańskiej. Jedna działka ma lokalizację na roli Jaskółkowa Górna, z której usuwana jest nieprzekraczalna linia zabudowy, która w planie z 2012 roku wynosiła 25 m. W związku ze zmianą przepisów, linia została usunięta, a inwestor wyznaczył linię zgodnie z uzgodnieniami z nadleśnictwem. Kolejna działka zlokalizowana jest na roli Gizowej, gdzie zmiana dotyczy powiększenia terenu budowlanego w zakresie położenia zlokalizowanego na niej budynku.

- zmiany uchwały nr XLIII/299/14 Rady Gminy Bystra-Sidzina z dnia 18 sierpnia 2014 r. w sprawie Regulaminu wynagradzania nauczycieli w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Bystra-Sidzina,

W związku ze zmianami w ustawie – Karta Nauczyciela, wprowadzona została funkcja mentora, którego zadaniem jest wspieranie nauczyciela początkującego, w procesie wdrażania do pracy w zawodzie. Uchwała przewiduje dodatek dla mentora w wysokości 130 zł.

- określenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu do obliczania zwrotu rodzicom kosztów jednorazowego przewozu dzieci, młodzieży oraz rodziców.

Podjęta uchwała wynika z wprowadzonych zmian ustawy Prawo oświatowe, według zapisów której stawkę za 1 kilometr przebiegu określa rada gminy, w drodze uchwały, przy czym stawka nie może być niższa niż określona w przepisach wydanych na podstawie o transporcie drogowym. Dotychczas ustalana była stawka na dany rok szkolny na podstawie średnich cen paliwa. Po zmianie przepisów, stawka zgodnie z ustawą o transporcie drogowym, stanowi kwotę rozliczaną na zasadach stosowanych jak przy delegacjach.

- rocznego Programu Współpracy Gminy Bystra-Sidzina z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, na rok 2023.

Uchwała dotyczy prowadzonego przez gminę programu współpracy z organizacjami działającymi na jej terenie, poprzez nabór wniosków na dofinansowanie realizacji zgłoszonych zadań. Podstawową formą współpracy jest otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych. Środki finansowe na ich wykonanie winny być zabezpieczone w budżecie gminy na 2023 rok. Program przed przyjęciem został poddany konsultacjom społecznym.

- zmiany Uchwały Nr XIX/130/08 Rady Gminy Bystra-Sidzina z dnia 15 maja 2008 r. w sprawie przystąpienia Gminy Bystra-Sidzina do Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Podbabiogórze” z siedzibą w Suchej Beskidzkiej,

Rada Gminy w podjętej uchwale wydłużyła bezterminowo członkostwo Gminy Bystra-Sidzina w Stowarzyszeniu LGD „Podbabiogórze”. Jest to potrzebne do opracowania Lokalnej Strategii Rozwoju „Podbabiogórze” na lata 2023-2027 dla obszaru działania Stowarzyszenia, tj. m.in. Gminy Bystra-Sidzina. Ewentualna rezygnacja z członkostwa następuje w drodze podjęcia stosownej uchwały. Korzyści wynikające z członkostwa dotyczą możliwości korzystania ze środków z kolejnego okresu programowania.

- wyrażenia zgody na odpłatne nabycie na rzecz

Gminy Bystra – Sidzina nieruchomości położonej w Sidzinie.

Podjęcie uchwały na nabycie nieruchomości na terenie wsi Sidzina dotyczy działki ewid. nr 31/3 o powierzchni 0,1877 ha i pozwoli na poszerzenie terenu przy budynku „Agronomówki”, a także wykonanie w przyszłości inwestycji budowy przedszkola publicznego wraz zapewnieniem komfortowych warunków dla dzieci (duży plac zabaw oraz parking dla rodziców).

- przedłużenia umowy najmu lokalu użytkowego mieszczącego się w budynku hali magazynowej w Sidzinie wraz z placem położonym na działce nr ewid. 18469/1 w Sidzinie.

Rada gminy w podjętej uchwale przychyliła się do wniosku dotychczasowego najemcy, który zwrócił się z prośbą do Urzędu Gminy Bystra-Sidzina o przedłużenie umowy najmu na okres 1 roku.

- zawarcia umowy najmu nieruchomości działki nr ewid. 2267/24 położonej w Bystrej Podhalańskiej.

Rada gminy w podjętej uchwale przychyliła się do wniosku osoby fizycznej o możliwość najmu działki nr ewid. 2267/24 (140m²) na terenie wsi Bystra Podhalańska, na okres 5 lat z przeznaczeniem pod miejsce parkingowe.

- wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty, ustalenia stawki opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych oraz ustalenia stawki opłaty ryczałtowej za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub na innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

W związku ze wzrostem ceny za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w roku 2023, środki z dotychczasowych opłat nie pokrywają kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W podjętej uchwale zdecydowano o podwyżce opłat za śmieci o 1 zł od mieszkańca.

- pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Rada gminy w podjętej uchwale postanowiła, o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w przypadku gdy środki pozyskane z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi będą niewystarczające na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

- określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości.

W związku z obecną sytuacją makroekonomiczną

w Polsce, oraz rosnącą inflacją, Rada Gminy postanowiła w podjętej uchwale podnieść stawki podatku od nieruchomości na 2023 r. o 10 % w stosunku do stawek

obowiązujących na terenie Gminy Bystra-Sidzina w 2022 r. (A.N.)

STYPENDIA WÓJTA GMINY BYSTRA-SIDZINA

24 listopada 2022 r. podczas XLI Sesji Rady Gminy Bystra-Sidzina nastąpiło uroczyste wręczenie stypendiów Wójta Gminy Bystra-Sidzina najzdolniejszym uczniom i studentom. Stypendia Wójta Gminy są uznaniowe i mają na celu wspieranie uzdolnionych uczniów/studentów, którzy osiągając sukcesy promują Gminę Bystra-Sidzina poza jej granicami. Stypendyści otrzymali pamiątkowe dyplomy, gratulacje oraz życzenia.

Stypendia przyznane w roku szkolnym/akademickim 2022/2023 z rąk Wójta Gminy Bystra-Sidzina, Stanisława Tempki otrzymali uczniowie:

CIAPAŁA JULIA
DENDYS DOMINIK
JAROMIN AMELIA
KOSTKA PATRYCJA
MIGAS MONIKA
TRZOP ALEKSANDER
UTRATA WERONIKA
oraz studenci:
BASIURA KATARZYNA
KRYGICZ KAMILA

Serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.
(M.L.)

Zawody Strzeleckie Władz Samorządowych

W czwartek, 10 listopada na strzelnicy sportowej LOK w Suchej Beskidzkiej zostały przeprowadzone zawody strzeleckie z okazji Święta Niepodległości o puchar Starosty Suskiego.

W szranki stanęli urzędnicy i radni z powiatu suskiego. W zawodach wystartowało 16 drużyn reprezentujących samorządy. Drużyny liczyły po trzy osoby, a każdy ze strzelców oddał najpierw 5 strzałów próbnych, a następnie 15 strzałów ocenianych do tarcz TS - 1 z karabinka sportowego TOZ-14 kal.5,6 mm z otwartymi przyrządami celowniczymi w pozycji leżącej z odległości 25 metrów. Przedstawiciele Rady Gminy Bystra-Sidzina uplasowała się na drugim miejscu. (A.N.) Fot. Sucha24

Obchody Narodowego Święta Niepodległości

11 listopada obchodzone jest rokrocznie Narodowe Święto Niepodległości, które ma na celu upamiętnienie odzyskania przez Polskę niepodległości w 1918 roku – po 123 latach zaborów.

W tym dniu wywieszane są biało-czerwone flagi na budynkach administracji publicznej i prywatnych posesjach, by poprzez eksponowanie barw narodowych uczcić Narodowe Święto Niepodległości.

Delegacja Urzędu Gminy Bystra-Sidzina, wraz z Wójtem, panem Stanisławem Tempką oraz Przewodniczącym Rady Gminy, panem Krzysztofem Drobny, uczciła pamięć walczących o niepodległość, zapalając znicze na pomniku upamiętniającym mieszkańców Bystrej Podhalańskiej poległych w latach 1914-1920.

Powstały w 2020 roku na cmentarzu komunalnym w Bystrej Podhalańskiej obelisk, jest hołdem dla wszystkich bohaterów, którzy walczyli na frontach I wojny światowej i wojny polsko-bolszewickiej. Jest wyrazem wdzięczności, szacunku i pamięci dla tych, którzy oddali swoje życie za wolność i niepodległość Ojczyzny. Żołnierzy tamtych wojen już nie ma i dawno odeszli ostatni weterani, ale symboliczne dowody pamięci, pozwalają przechować dla następnych pokoleń wspomnienie o bohaterach i wdzięczność za Ich przelaną krew.

W ramach realizowanego w 2022 roku projektu "Pod białą-czerwoną", w piątek 11 listopada, tuż przed godziną 11,00 przedstawiciele Ochotniczej Straży Pożarnej w Bystrej Podhalańskiej, przed siedzibą Urzędu Gminy Bystra-Sidzina dokonali uroczystego podniesienia flagi państwowej. Zarówno maszt jak i flaga, sfinansowane zostały w ramach projektu „Pod białą-czerwoną”.

Na terenie naszej gminy, podczas obchodów Święta Niepodległości, po raz kolejny realizowany był projekt

"Niepodległa do hymnu". W ramach akcji, po zakończeniu mszy świętej w kościele parafialnym p.w. św. Marcina w Bystrej Podhalańskiej, o godzinie 12.00, odśpiewany został hymn państwowy przy udziale Orkiestry Dętej OSP w Bystrej Podhalańskiej oraz Chóru Vox Cordis. W oprawie uroczystości wziął udział także Oddział Związku Podhalan z Bystrej Podhalańskiej, członkinie Koła Gospodyń Wiejskich "Bystrzanki", OSP w Bystrej Podhalańskiej oraz schola parafialna.

Również w Sidzinie, podczas obchodzonego 11 listopada Narodowego Święta Niepodległości realizowany był projekt "Niepodległa do hymnu". Na terenie Skansenu w Sidzinie - Muzeum Kultury Ludowej, podczas zorganizowanego przez Ochotniczą Straż Pożarną w Sidzinie III Rajdu Rowerowego, jego uczestnicy punktualnie o godzinie 12.00 uroczystie odśpiewali hymn państwowy. (A.N.) Fot. M. Frankiewicz

**Masz z flagą
Rzeczypospolitej Polskiej**

został sfinansowany w ramach projektu
"Pod białą-czerwoną" pod honorowym patronatem
Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego

niepodległa
do hymnu!

Preferencyjny zakup paliwa stałego (węgla)

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych, którą uchwalił Sejm, mieszkańcy Gminy Bystra-Sidzina mogą dokonywać zakupu węgla na składzie NIWA s.j. Stanisław Gluc, 34-234 Osielec 777 w cenie ok. 1700 zł brutto za tonę. Do zakupu preferencyjnego uprawnione będą te gospodarstwa, którym przysługuje dodatek. Do ceny paliwa, zgodnie z art. 4 ust. 9 ww. ustawy, nie będą doliczane żadne dodatkowe koszty i opłaty, za wyjątkiem kosztów transportu paliwa stałego z miejsca jego składowania do gospodarstwa domowego, w przypadku skorzystania z usługi transportu oferowanej przez ww. sprzedawcę. Odbiór węgla będzie możliwy także własnym transportem. Zainteresowane osoby kupnem węgla po preferencyjnych cenach mogą ustalać terminy odbioru w składzie węglowym NIWA s.j. Stanisław Gluc telefonicznie pod nr tel. (18) 27 73 615. Zgodnie z dotychczas obowiązującymi przepisami, gospodarstwo domowe ma prawo do zakupu maksymalnie 3 t węgla po cenach preferencyjnych w tym 1,5 t w roku 2022 i 1,5 t w roku 2023. Zakup węgla na ww. warunkach możliwy jest po przedstawieniu zaświadczenia, do którego pozyskania konieczne jest złożenie wniosku.

W przypadku osób zamieszkałych na terenie Gminy Bystra-Sidzina wniosek o wydanie zaświadczenia można złożyć w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bystrej Podhalańskiej w dniach roboczych w godzinach pracy. Gotowy do wypełnienia formularz wniosku mogą Państwo pobrać ze strony <https://www.bystra-sidzina.pl/> lub w sekretariacie Urzędu. Wnioski o wydanie zaświadczenia przyjmowane są do dnia 15 kwietnia 2023 r. Zaświadczenia wydawane są w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku. Wydanie zaświadczenia jest wolne od opłat. (A.Sz.)

Zakup odzieży ochronnej oraz motopompy pożarniczej

Ochotnicza Straż Pożarna w Bystrej Podhalańskiej informuje, że zrealizowała zadanie sfinansowane ze środków UMWM w Krakowie, UG Bystra-Sidzina, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie oraz środków własnych, na kwotę 84.000,00zł. Projekt pn. „Zakup odzieży ochronnej oraz motopompy pożarniczej”, w ramach Programu Priorytetowego „Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych. Część 2) Dofinansowanie zakupu sprzętu i wyposażenia jednostek ochotniczych straży pożarnych”. Wysokość dotacji z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wynosiła 22.665,00zł, program "Małopolskie OSP" Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego dofinansował zadanie kwotą 8.145,00, natomiast Urząd Gminy Bystra-Sidzina udzielił

wsparcia w wysokości 30.000,00 zł. Natomiast 23.190,00 zł pochodziło ze środków własnych. Tekst i fot.(OPS Bystra Podhalańska)

Małopolskie Orkiestry Dęte 2022

Ochotnicza Straż Pożarna w Bystrej Podhalańskiej informuje, że został zrealizowany projekt współfinansowany przez Zarząd Województwa Małopolskiego pn. „Przeprowadzenie warsztatów muzycznych oraz zakup strojów i instrumentów muzycznych dla Orkiestry Dętej OSP w Bystrej Podhalańskiej” w ramach projektu Małopolskie Orkiestry Dęte 2022. W ramach projektu, oprócz przeprowadzonych warsztatów, jednostka pozyskała dla Orkiestry OSP w Bystrej Podhalańskiej instrumenty muzyczne – saksofon altowy, trąbkę, 3 ustniki do nauki gry na instrumentach dętych oraz stroje i ich elementy w postaci:

- mundur galowy – 3 szt.
- sznur do munduru – 5 szt.
- czapka – 3 szt.

Wartość całego zadania: 11.979,00 zł. Kwota pozyskana w ramach projektu wyniosła 10.000,00 zł. Pozostałą kwotę stanowiły środki własne OSP Bystra Podhalańska. Tekst i fot. OSP w Bystrej Podhalańskiej

Ochotnicza Straż Pożarna
BYSTRA PODHALAŃSKA

III Rodzinny Rajd Rowerowy

Wzorem lat ubiegłych Narodowe Święto Odzyskania Niepodległości 11 listopada przebiegło zdrowo i patriotycznie. Do skansenu przybyli uczestnicy III Rodzinnego Rajdu Rowerowego zorganizowanego przez druhow z jednostki OSP Sidzina. Ponad pięćdziesięciu uczestników rajdu wyruszyło spod budynku remizy OSP Sidzina by dowolną mniej lub bardziej wymagającą trasą dotrzeć do Skansenu w Sidzinie – Muzeum Kultury Ludowej. Rowerzyści po raz kolejny chętnie startowali w konkursie rozgrywanym na torze przeszkód, ustawionym na terenie sidzińskiego muzeum. W konkursie liczył się czas, a uczestnicy występowali w kilku kategoriach wiekowych. Dla zdobywców czołowych miejsc znalazły się drobne upominki, które zostały wręczone w formie nagród. Na wszystkich uczestników czekał gorący poczęstunek, słodkości i pamiątkowe drobiazgi. Cała grupa odśpiewała o godzinie 12.00 „Mazurka Dąbrowskiego”- przystępując tym samym do ogólnopolskiej akcji „Niepodległa do hymnu”. III Rodzinny Rajd Rowerowy przeszedł do historii jako wyjątkowa uroczystość, której krasę dodawała piękna pogoda. Organizatorem rajdu była Ochotnicza Straż Pożarna

w Sidzinie, której pomocą w zabezpieczeniu przejazdu służyli druhowie z jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Bystrej Podhalańskiej, zaś współorganizatorem od strony kulinarnej i logistycznej był Skansen w Sidzinie – Muzeum Kultury Ludowej. (J.Cz.) Fot. OSP w Sidzinie

Skansen w Sidzinie
Muzeum Kultury Ludowej

Handel dawnej wsi

Handel w dawnej wsi jakimi są Bystra Podhalańska czy Sidzina i wiele innych podobnych miejscowości, był konieczny i umożliwiał mieszkańcom nabycie towarów, które były niezbędne do prowadzenia gospodarstwa domowego, a także do pracy w polu. Zasadnicze znaczenie miał w tym temacie stan majątności dawnej wsi czy poszczególnych mieszkańców i poszczególnych gospodarzy. Najbardziej popularną formą zaopatrzenia wsi w potrzebny asortyment był handel obwoźny, czyli transport na kołach. Zakłady rzemieślnicze: szewskie, krawieckie, kowalskie, rymarskie, kołodziejskie czy inne oferowały swoje wyroby przywożąc je do danej miejscowości i sprzedając za pieniądze lub na zasadzie wymiany za zboże czy ziemniaki, bądź też za łokcie uprzedzonego lnu lub wełny.

W istniejących na wsiach geszeftach (sklepach), należących najczęściej do rodzin żydowskich można było nabyć sól, naftę, mydło, zapalki, siarkę na lekarstwo, które to były niezbędne w każdej chacie. W sklepie można było kupić materiały bardziej luksusowe ale niewielu pozwalało sobie na ich zakup: tkaniny, nici, tabaki, bibuły. Nieodłącznym obiektem handlowym w każdej wsi był szynk – karczma, rzadko kiedy jedna, często we wsiach było po kilka karczm prowadzonych przez Żydów – znanych ze zmysłu handlowego. Karczma – obiekt handlowo rozrywkowy, w którym w dość częstym w dawnych czasach w przypadku braku gotówki można było zapłacić posiadanym majątkiem. Karczmarz zapisywał działkę, wyceniał ją, a mężczyzna i tylko mężczyzna gospodarz mógł do tej wartości wypić gorzałkę. Następnie aktem notarialnym działka przechodziła na własność karczmarza. Co bardziej wytrwali na własność karczmarza po krótszym lub dłuższym czasie musieli przepisać znaczne części, a w niektórych przypadkach całe majątki. Stąd postrzeganie karczmarza jako tego, który żeruje na ludzkiej krzywdzie. Pozbawione przepitego majątku żony i dzieci pijaków przeklinały karczmy i ich właścicieli.

Do dawnej wsi dochodzili także domokrażcy - drobni handlarze, noszący towar na plecach i oferujący przeróżny

jego asortyment. Były to chałupnicze wyroby z drewna, nici, dodatki krawieckie, nożyczki, guziki, piszczałki, gwizdki. Często ci sami skupowali od gospodarzy jajka, masło czy oferując w zamian swoje wyroby bądź pieniądze. Domokrażcy, którzy także oferowali gospodarzom drobne usługi typu drutowanie garnków glinianych, łatanie garnków blaszanych często skupywali różnego rodzaju szmaty. Po wsi chodzili też krawcy oferujący swoje usługi typu szycie ubrań lub przerabianie starych, fotografowie którzy uwieczniali na szklanych kliszach swoich aparatów dawną wieś i dzięki ich pracy dziś możemy napawać się czarem zdjęć sprzed wieku. Chodzili również introligatorzy oprawiający nabożne książki (tylko takie były w domach), książeczki, modlitewniki. Specjalną okazją do handlu na wsi była każda kościelna uroczystość odpustowa. Z okazji odpustu do wsi przybywał z różnych krain lud wierny pragnący odpuszczenia win, a w ślad za nim ciągnęli swoje wozy wędrowni kramarze. Rozkładali swoje stoły jak najbliżej bram kościelnych i oferując na tę okoliczność asortyment związany z praktykami religijnymi: różańce, obrazy święte, modlitewniki, kropidła. Z czasem odpustowe kramy wzbogaciły się o zabawki, piszczałki obowiązkowo wtedy przybywał do wsi lodziarz i człowiek który sprzedawał kiszane ogórki, a nawet wodę z nich. Dzieci mogły się wtedy jedyny raz w roku pobujać na karuzeli, a na kramach można było też kupić cukierki, piernikowe serca bądź cukrowe tabliczki z imbirem.

Mieszkańcy wsi mogli także dostarczyć towar do bliższych lub dalszych miast, sprzedając wypracowane dobra typu płody rolne, nabiał, mięso, olej lniany, nici

lniane, nici wełniane czy też utkane i ufolowane czyli specjalnie sfilcowane sukno. Transport odbywał się pieszo, czasem furmanką, a potem już pociągami. W opowieściach rodzinnych można napotkać informacje o wyprawach na jarmark do Wiednia z początku XX wieku, poruszano się pieszo niosąc na plecach i w koszykach towar na sprzedaż. Poruszając się polnymi leśnymi drogami, nocowano i odpoczywano gdzieś przy węgierskiej granicy. Sprzedaż towaru w tym mieście była nadzwyczaj opłacalna znacznie bardziej niż sprzedaż towaru w okolicznych miastach. Sidzińscy gospodarze od zarania dziejów wsi trudnili się obróbką drewna, bardzo szybko zorientowali się, że może to być forma zarobku. Pierwsze wzmianki o handlarzach drewnem z Sidziny pojawiły się w kronikach kopalni soli w Bochni, gdzie ujęci są jako dostarczający „tromy” - belki drewniane na budowę kopalni. W zamian zabierali sól, by nią handlować aż na Węgrzech. Z czasem asortyment drewniany się rozwinął i mieszkańcy naszych terenów słynący z przedsiębiorczości handlowali i do dziś handlują drewnem konstrukcyjnym, dekoracyjnym, inwestycyjnym i każdym innym rodzajem drewna. „Nieco” zmieniły się tylko pojazdy dostarczające materiał drzewny, tradycyjne konie zostały zastąpione kołami mechanicznymi, a maszyny drzewne wykorzystują najnowsze, dostępne technologie.

Jedno pozostaje niezmiennie - pracowitość ludzi

połączona ze zmysłem przedsiębiorczości pozwalająca na wypracowywanie doskonałych rezultatów, która zapewnia dostatek i rozwój całej naszej społeczności. (J.Cz.) Fot. ze zbiorów Muzeum Miasta Krakowa

Projekt „Kuchenne historie” zrealizowany

W listopadzie zakończył się projekt realizowany przez grupę nieformalną „Poszukiwacze zaginionych smaków”, w skład której wchodzi m.in. Panie: Janina Szewczyk, Bogumiła Łazarz, Zofia Skupień, Wiesława Jaromin, Anna Zembol, Władysława Łacek, Maria Syrek-Kościelniak, Maria Moćko, Zofia Ryś, Helena Skupień, Anna Chorąży, Krystyna Sroka.

Panie, które na co dzień działają w Kole Gospodyń Wiejskich „Bystrzanki”, zrealizowały projekt „Kuchenne historie”, w ramach którego powstał „Przepisnik dla przyszłych pokoleń”, przygotowano degustację lokalnych

specjałów, przeprowadzono konkurs „Kulinarna podróż w czasie” oraz prelekcje w szkołach i wystawę rollup-ów promujących dziedzictwo kulinarne naszego regionu.

W „Przepisniku” zebrano najbardziej charakterystyczne potrawy naszego regionu oraz przepisy na dania, które gotowały niegdyś nasze babcie i prababce. „Przepisnik” wydano w formie drukowanej i elektronicznej. Dostępny jest po zeskanowaniu kodu QR, który przekazujemy również do Państwa dyspozycji w tym wydaniu Biuletynu.

To dzięki tym Paniom i realizacji tego projektu udaliśmy się w kulinarną podróż podczas uroczystych obchodów XXX-lecia Gminy Bystra-Sidzina. Panie, w ramach projektu, przygotowały degustację lokalnych specjałów. Na degustacji podano dania przygotowane według przepisów naszych babć i prababć. Skosztować można było wyborne placki z blachy z różnymi dodatkami,

wyśmienitą zupę z sałaty, znakomite kluski bulate, chleb z pysznym swojskim smalcem i ogórkami kiszonymi, mistrzowską buktę sidzińską, czarny placek i kołacz bystrzański.

Podczas realizacji projektu przeprowadzono konkurs

„Kulinarna podróż w czasie”, w którym udział brały całe rodziny. Należało przygotować potrawę z „Przepiśnika”, następnie pięknie ją udekorować i zrobić ciekawe zdjęcie. Prac było wiele, a najciekawsze zdjęcia znaleźć można na stworzonych w ramach projektu, rollup-ach promujących dziedzictwo kulinarne Gminy Bystra-Sidzina.

Bogatym doświadczeniem były prelekcje w Szkole Podstawowej im. Dzieci Zamojszczyzny w Sidzinie i w Szkole Podstawowej im. św. Jana Kantego w Bystrej Podhalańskiej. Dzieci z niedowierzaniem słuchały opowieści o „dawnych czasach” i z zainteresowaniem oglądały naczynia, które jakiś czas temu królowały w kuchniach babć i prababć.

Projekt „Kuchenne historie” zrealizowany został ze środków „Działaj Lokalnie” dzięki programowi PAFW realizowany przez ARFP i ODL, który ma na celu

aktywizowanie lokalnych społeczności wokół różnych celów o charakterze dobra wspólnego i przyczynianie się do budowania kapitału społecznego, którego lokalnym ośrodkiem jest Babiogórskie Stowarzyszenie Zielona Linia. (B.S.) Fot. GOKPTIS

Z ŻYCIA PRZEDSZKOLA PUBLICZNEGO W SIDZINIE

XX Konkurs Recytatorski im. Katarzyny Kracik

20 października czwórka przedszkolaków z Przedszkola Publicznego w Sidzinie zmierzyła się z nie lada konkurencją podczas XX Konkursu Recytatorskiego im. Katarzyny Kracik. Dzieci brały udział w konkursie w dwóch kategoriach: wiersz oraz gadka, w obydwu kategoriach uczestnicy przedstawiają przygotowane teksty gwarą. Sam konkurs ma na celu kultywowanie pamięci wspaniałej poetki Katarzyny Kracik, oraz kultury i tradycji góralskiej. Nad poprawnością wykonywanych utworów czuwało jury w składzie pani Zofia Miszczak przewodnicząca, pani Jadwiga Pilch oraz pani Joanna Kracik – Stolarczyk. W kategorii wiersz wystąpili: Rita Blaszyńska i Artur Grubarek, którzy otrzymali dyplomy i upominki za udział w konkursie. W kategorii gadka Aleksandra Galas zajęła I miejsce, natomiast Aleksandra Sępek zajęła III miejsce. Wszystkim laureatom życzymy kolejnych wspaniałych sukcesów.

ANDRZEJKI W PRZEDSZKOLU

25 listopada w Przedszkolu Publicznym w Sidzinie zapanowała magiczna atmosfera za sprawą zorganizowanej zabawy andrzejkowej. Andrzejki, to wieczór wróżb odprawianych w wigilię św. Andrzeja. Według dawnych wierzeń ta noc miała magiczną moc, uchylającą wrota do nieznannej przyszłości. Andrzejki w sidzińskim przedszkolu to już tradycja. Ten dzień był czasem radosnych zabaw i wróżb, w których dzieci mogły poznać swoją bliższą i dalszą przyszłość. Wróżby przeplatane były tańcami oraz zabawami przy skocznej muzyce. Pod koniec zabawy przedszkolaki raczyły się słodkim poczęstunkiem przygotowanym przez rodziców. Zabawa była przednia, dzieci wróciły do domu w doskonałych humorach. (E. Z.) Fot. PP w Sidzinie

PRZEDSZKOLAKI ŚWIĘTOWAŁY DZIEŃ NIEPODLEGŁOŚCI

Dzieci z Przedszkola Publicznego w Sidzinie poznały karty naszej historii, które zaprezentowały w przedstawieniu muzyczno - ruchowym z okazji uroczystości Dnia Niepodległości. Prostymi słowami małego dziecka przedszkolaki wyraziły swoją miłość do Ojczyzny, tradycji i kultury Narodu Polskiego. W krótkiej, ale jakże przejmującej choreografii przedstawiły wydarzenia poprzedzające pamiętny dzień 11 listopada. Rozbiory, cierpienie, i ducha walki. Na zakończenie uroczystości dumnie przedszkolaki wraz z całą kadrą pedagogiczną odśpiewały Hymn Polski. 10 listopada o godzinie 11:11 przedszkole przystąpiło kolejny raz do ogólnopolskiej akcji „Szkoła do Hymnu”. Cała społeczność przedszkola ze wszystkich sił odśpiewała cztery zwrotki pięknego Hymnu Polski. (A. K.T.) Fot. PP w Sidzinie

„Szkoła pamięta”

Przedszkole w Bystrej Podhalańskiej po raz kolejny włączyło się w akcję „Szkoła pamięta” ogłoszoną przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. Celem akcji było upamiętnienie lokalnych bohaterów, lepsze poznanie historii swojego regionu oraz uczczenie ważnych rocznic historycznych. Inicjatywa nawiązywała również do polskiej tradycji świąt zaduszych. Dzieci wraz z wychowawcami: odwiedziły regionalne miejsca pamięci poświęcone lokalnym bohaterom, przygotowały prace plastyczne nawiązujące do polskiej tradycji świąt zaduszych oraz

opracowały gazetkę tematyczną, poświęconą lokalnemu bohaterowi – księdzu Stanisławowi Pyrtkowi. Tekst i fot. PP w Bystrej Podhalańskiej

